

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS

KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

- » telefón/fax: 055 – 68 06 180, 181 » mobil: 0908 69 55 31
  - » www.poradna-prava.sk » poradna@euroweb.sk, poradna@poradna-prava.sk
  - » IČO: 37 86 72 70 » bankove spojenie: 5519629/5200
-

Prieskum zameraný na implementáciu ust. § 3 ods. 4 zákona číslo 471/2005 Z. z. ktorým sa mení zákon číslo 235/1998 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Máj 2007

Údaje o organizácia, ktorá prieskum vykonala:

Poradňa pre občianske a ľudské práva so sídlom v Košiciach (v ďalšom texte len "Poradňa") je mimovládna organizácia, ktorej činnosť sa zameriava na ochranu ľudských práv na Slovensku s dôrazom na ochranu práv rómskeho etnika. Prostredníctvom vzdelávacích aktivít, výkumu a využívaním prostriedkov právnej ochrany sa snaží bojovať proti diskriminačným praktikám v spoločnosti, ktoré sú založené na rasovom a etnickom pôvode s ohľadom na miestne i medzinárodne garantované ľudské práva a slobody.

Cieľ prieskumu:

Poradňa v období mesiacov marec až apríl 2007 vykonala prieskum týkajúci sa implementácie ust. § 3 ods. 4 zákona číslo 471/2005 Z. z. ktorým sa mení zákon číslo 235/1998 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení neskorších predpisov. Cieľom prieskumu bolo zistiť koľko žiadostí o priznanie príspevku pri narodení dieťaťa jednotlivé Úrady práce sociálnych vecí a rodiny (v ďalšom texte len „úrad“) na celom území Slovenskej republiky za obdobie od 1.11.2005 do roku 2007 (až do doručenia žiadosti o podanie informácie) obdržali a v koľkých prípadoch nebol príspevok pri narodení dieťaťa Úradmi priznaný s poukazom na ust. § 3 ods. 4 zák. č. 471/2005 Z.z., t.j. z dôvodu opustenia dieťa matkou bez súhlasu ošetrojúceho lekára.

Metodika prieskumu:

Poradňa žiadala vyššie uvedené informácie s poukazom na ust. § 3 ods. 1 zákona číslo 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, podľa ktorého má každý právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii. Úrady sú podľa ust. § 2 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám osobami, ktoré sú povinné požadované informácie poskytnúť.

V období od marca 2006 sa Poradňa obrátila so žiadosťou o poskytnutie informácii na celkom 43 Úradov práce sociálnych vecí a rodiny v SR. Do mája 2007 nám boli doručené odpovede na každú našu žiadosť. Nie každý Úrad poskytol informácie v požadovanom rozsahu, napr. Úrady v Brezne a Senici uviedli len celkový počet zamietnutých žiadostí o poskytnutie príspevku, bez rozlíšenia podľa rokov, v ktorých k zamietnutiu došlo. Podľa Poradne sa jedná len o formálny nedostatok, ktorý nemá vplyv na celkový výsledok prieskumu. O jednotlivých Úradov neboli požadované údaje o etnickej príslušnosti osôb v prípadoch, ktorých žiadosti o priznanie príspevku pri narodení dieťaťa zamietli, pretože Úrady etnickú príslušnosť žiadateľov alebo žiadateľiek nevidiajú.

Výsledky prieskumu:

Podľa výsledkov, ktoré z vykonaného prieskumu vyplývajú je zrejmé, že najviac prípadov, v ktorých bol príspevok pri narodení dieťaťa zamietnutý s poukazom na ust. § 3 ods. 4 zák. číslo 471/2005 Z. z. ktorým sa mení zákon číslo 235/1998 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení neskorších predpisov bolo Úradmi s miestnou pôsobnosťou v rámci Košického a Prešovského kraja. Najvyšší počet prípadov, v ktorých bola žiadosť o priznanie príspevku pri narodení dieťaťa zamietnutá bol udaný Úradmi v Prešove 193, v Košiciach 91 a v Spišskej Novej Vsi 95. V rámci miestnej pôsobnosti uvedených Úradov sú oblasti najviac obývané príslušníkmi rómskej etnickej skupiny v Slovenskej republike. Navyše

väčšina príslušníkov rómskej etnickej skupiny v týchto oblastiach žije v segregovaných rómskych osídleniach. Na ostatnom území Slovenskej republiky Úrady zamietali žiadosti o priznanie príspevku z dôvodu predčasného opustenia dieťaťa matkou v nemocnici bez predchádzajúceho súhlasu ošetrojúceho lekára minimálne, väčšinou Úrady mimo územnú pôsobnosť Košického a Prešovského kraja a južných obvodov kraja Banskobystrického neuviedli ani jeden prípad, kedy žiadosť z uvedeného dôvodu zamietli.

Údaje poskytnuté Poradni jednotlivými Úradmi sme zhrnuli do nasledujúcej prehľadnej tabuľky:

Výsledky prieskumu :						
UPSVaR	Počet podaných žiadostí			Počet prípadov zamietnutia žiadosti		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Košice (Košice I, II, III, IV, KE - okolie, Moldava nad Bodvou)	533	3547	483	2	73	16
Prešov (pracoviska Prešov, Lipany, Sabinov)	381	2539	207	23	95	15
Spišská Nová Ves (Krompachy, Gelnica)	257	1651	105 31.1.2007	35	52	2
Trebišov	207	1166	187	7	22	4
Bardejov	204	1145	120	0	23	8
Vranov nad Topľou	169	938	149	13	33	3
Rimavská Sobota	148	968	62 31.1.2007	0	16	6
Kežmarok	124	916	165	1	18	4
Rožňava	115	634	-		10 /za 2005/2006	
Bratislava (Bratislava I-V)	572	3728	696		neudané	
Michalovce	308	1238	218	13	57	8
Malacky	99	607	131	0	5	0
Komárno	147	907	193	0	0	0
Galanta	120	838		0	0	
Dolný Kubín	64	388	92	0	0	0
Trenčín	207	1459	318	0	0	0
Brezno	112	573	115		3 - rok neuvedený	
Senica	167	953	224		1 - rok neuvedený	
Nové Zámky	269	1588	363	0	0	0
Partizánske	100	678	162	0	0	0
Považská Bystrica	137	841	205	0	0	0
Prievidza	186	1077		0	0	
Nitra	307	1584	403	0	0	0
Revúca	66	452	120	0	18	1
Nové Mesto nad Váhom	92	735	191	0	0	0
Dunajská Streda	156	991	245	1	1	1
Liptovský Mikuláš	96	611	157	0	0	1
Veľký Krtíš	72	325	80	0	3	2

Námestovo	188	1245	398	0	0	0
Banská Štiavnica	20	151	38	0	0	0
Piešťany	164	920	210	0	0	0
Topoľčany	90	644	162	0	0	0
Čadca	116	867	219	0	0	0
Zvolen	163	1100	237		1 - rok neuveďený	
Trnava	191	1130	321	0	0	0
Levice	226	959	232	0	0	0
Martin	108	786	194	0	0	0
Stropkov	40	279	39	0	15	5
Lučenec	165	937	179	0	12	3
Pezinok	176	1130	309	0	0	0
Žilina	2105	2047		0	0	
Banská Bystrica	150	841	259	0	0	0
Ružomberok	87	549		0	0	
<i>spolu</i>	11409	48668	8021	95	443	79